A SZOVJETUNIÓ PÁNCÉLOSAI

A SZOVJET TERVEZÉSI SZEMLÉLET ALAPELVEI

A szovjet hadmérnökök által követett filozófia homlokegyenest el
tért a német konstruktőrök munkáját igazgató elvektől. A Harmadik
Birodalom hadserege számára dolgozó szakemberek csak a legvégső
esetben hajlottak a kompromisszumra; munkájukat a tökéletesség
iránti mániákus elkötelezettség jellemezte, ennélfogva akár évekig is
elpepecseltek egy-egy típussal, és fáradhatatlanul csiszolgatták a ter
veket. Ez a szemlélet a kor általános műszaki szintjét megelőző, precíz
technikai megoldásokkal telezsúfolt, nagy katonai értékű harckocsi
kat eredményezett, ám a bonyolult típusok gyártási költsége roppant
magas volt, rossz körülmények és szélsőséges időjárási viszonyok közt
hajlamosak voltak a meghibásodásra, szervizigényük pedig tetemes
nek mutatkozott. A szovjet mérnökök teljesen más utat jártak: a funk
cionalitást tartották szem előtt, a mennyiségi tényezőt önmagában
is minőségként értékelték, és az egyszerű megoldásokra törekedtek.
Könnyedén szemet hunytak a kisebb-nagyobb hibák felett, nem haj
szolták a tökéletességet, és nem munkált bennük oly élénken a szak
mai büszkeség: nem haditechnikai csodákat, hanem működő, zord
viszonyok közt is használható páncélosokat készítettek. A második vi
lágháború éveiben rendszerbe állított típusokat elsősorban az ésszerű
konszenzusok jellemezték: bár többségükben sem tűzerő, sem páncél
védettség, sem teljesítmény terén nem értek fel a német csúcsragado
zókhoz, egyéb szempontokból előnyösebb tulajdonságokkal bírtak.

A Vörös Hadsereg számára dolgozó tervezőmérnökök munkájuk
során messzemenőkig figyelembe vették a gyártástechnológiai kér
déseket, a kivitelezési költségeket, vagy a karbantartással kapcsolatos
problémákat; az általuk papírra vetett konstrukciók egyszerűbb és
megbízhatóbb, képzetlen munkaerő dologra fogásával is könnyedén
és gyorsan, csekély költségek árán gyártható, strapabíró szerkezetek
voltak. Meglehet, a T-34 harckocsi műszaki megoldásai korántsem

ely impozánsak, mint a német Tigris páncélosba zsúfolt csúcs-
ológia, de a mennyiségi tényező végső soron a szovjeteknek ked-
egyetlen Panzer VI nehézpáncélos gyártási költségéből számos
arckocsit lehetett hadrendbe állítani, és a fronton elszenvedett
égek pótlása is sokkal gördülékenyebben zajlott. Egy éleslátó
harckocsizó a következőképpen foglalta össze a probléma lé-
„Meglehet, hogy csak öt szovjet harckocsi tud legyőzni egy né-
páncélost, de nekik hat harckocsijuk is akad minden egyes német
."

int azt a fenti idézet is mutatja: nem szabad alábecsülni a szovjet
ai filozófia hatékonyságát, és csupán a technikai paraméterek
n dönteni a német vagy szovjet típusok valós katonai értékét il-
. Meglehet, a Vörös Hadsereg páncélosai korántsem voltak oly
ins modellek, mint a korukat megelőző Tigrisek és Párducok,
adviselés sikere szempontjából a költséghatékonyság, a meny-
és a sokoldalúság épp olyan fontos szempontok voltak, mint a
i bravúrok.

CAMMOGÓ ERŐD: A T-35 NEHÉZ ÁTTÖRŐ HARCKOCSI

öbb toronnyal felszerelt, több löveggel ellátott nehézpáncélos
ciója még az első világháború idejéből származott. Az első an-
émet harckocsik nem egyetlen, hanem kettő, három vagy akár
gyút is hordoztak; a mérnökök akkoriban még úgy gondolták,
műszaki akadályok leküzdésére szánt áttörő páncélosok értékét
n növeli, ha teljes környezetüket képesek tűz alá vonni. Bár az
e években a tervezők már más megfontolásokat követtek mun-
során, a régi hagyomány tovább élt, és születtek olyan típusok,
az ódon elképzelést tükrözték.

örös Hadsereg vezetése a szükségesnél jóval tovább ragaszko-
ódon koncepcióhoz, és az 1930-as évek derekára minden-
hadrendbe kívántak állítani egy ágyúkkal és géppuskákkal
int felszerelt, több toronnyal rendelkező áttörő nehézpáncélost.
azonban egy kellemetlen bökkenő: a szovjet mérnökök – bár